საბჭოთა საქართველოს მოქალაქეთა კავშირის ბაზეობის ორგანო

ლიტერატურული საქართველო

«ЛИТЕРАТУРУЛИ САКАРТВЕЛО» ОРГАН ПРАВЛЕНИЯ СП ГРУЗИИ

პარასკევი
21
აპრილი
№ 16 (2692)
გამოცემის
57-ე წელი
1989

Digitized by Eurasian Research Institute of Georgia

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანს, საბჭოთა კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარეს ამხ. მ. ს. გორბაჩოვს

ოქტემბერს და ბოლო მზოდეთის ფარგლ საზოგადოებრიობისთვის ცნობილი ის მარბარიელი აქტი, რომელიც ეროვნული ნაწილებმა ჩაიდინეს ჯ. თბილისში ამ წლის 9 აპრილს დილის 4 საათზე უნეხარიო მიტინგის დაარბევის დროს.

ოქტემბერს ცნობილია ისიც, რომ მოალლეთა შორის, რომელთა საერთო რიცხოვნობა ოფიციალური ცნობებით ჯერჯერობით ოცი-ოდენ, 15 ქალი ყოფილა: დაჩა, ეკატერინა, ოდგილან... ამ 150 დაჭრილს შორის, რომლებიც ამჟამად საავადმყოფოებში იმყოფებიან, ბევრი სასიცოცხლოდაა განწირული.

დღის, ოქტემბერს ეს უკეთილეული ცნობილია მაგრამ ფეხმარეს ეტეკი, რომ ჩამეს ნაბეჭილი ინსი ინოდეო, რადგან ამ სამარცხვინო აქციის ჩამდენნი ნამდვილი ზეოფიდანვე ცდილობენ ნაკმე უკუდამთავრ ეარჩინეს.

ანანალეები ოდვიდენ ის ეკბილი, რომ საკუთარი სანდოფრმაცეი ეპრიც რაგა „ეროვნიან" ანა მარტი დამანაწყენეთ ეარჩინოდენ ტრაგედიის სურათი, ანა მარტი ეეცდილობენ ზეოეეკანა ფართი საზოგადოებრიობა, ანა მარტი ბერეულად განეწეო ინინი ქარაველი ერისაგანი, ცინიკური გამბრძოლინი ეკეკეკ ერთნდ ეს სამარცხვინო დაკმა ქარაველი ადამიანის ბალი. ეს ცინიკეეე

ფოტოზე ნაჩვენებ ფოტოებში.

ეროვნული აღორძინებისათვის

მეფის რუსეთმა ჩვენ ჭერ კიდევ XIX საუკუნის დასაწყისში დაგვიპყრო. დაგვიმორჩილა, დაგვიბინა, მონობამ კი ვეგეშილნა, ჩვენი ეროვნული თვითშეგნებაი გაანადგურა. XX საუკუნეში ამის დიდი ერის დიადი ძალებმა, და დღესაც ბნელად ბასავი ადამიანებს, რომელნიც გამოდიან ბეშოთა ლაპის ხასელი, ანდა ეროვნულის ან ასეთგაზრდობის ხასელი, თითქოს ყოველივე ეს ერთად ქართველ ერს ან შეიდგენდეს. რა თქმა უნდა, სხვადასხვა ელემენტი და დაჯგუფებები არსებობს, მაგრამ ეროვნული და სამეფოშიდ უნდა შეეგროთ ყველანაი, რომ ჩვენ ვართ ეროვანნი ქართველი ერი და არა სხვადასხვა ელემენტი და სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენელნი. ეროვნულები არიან ზეეროვანნიც, ამ ზეეროვნის ბარეგზა ანრა ანკეს ანიკეთარ ეანმიდაგეხეფილებელ მიმიკალნი. XX საუკუნეშ საქართველოს კიდევ ერთი უბედურება მოეტანა ადიეროსის ეროსანი. ჩვენ ზეეროვნეთ ფეთის ოქროს ჩრეენნა და ამან ზეეხანეეფეთი ვაჩაკა ჩვენნი ანეფთანარეფთალეთ ყოველდა ბანეეფი ჭრმნა ანეკეფელეს ბანეეფი ანეკეფელეს ბანეეფი ანეკეფელეს ბანეეფი

რეკვიემი

ოქვენ საქართველოს
სიყვარულში დაილუწენით.
ოქვენ ოქროთაბა დარჩით,
ოქვენ ვაზნი ხართ,
როგორც ლერწები.

თქვენი სიკეთილი
თუთა სიკეთილსაც
დავიწყებია,
ოქვენგან დანთებულ
ცეცხლზე მტრები
დაიწვიბიან.

შეგზიდე ირგვლივ
რა მთებია,
რა მიწებია,
დადგება ჟამი,
ამ მიწაზე,
ჩამიწოდებიან...

მზეთუნახავო,
საქართველოს
მზეს გარიდებდით,
ახლა სუყველას
მზეში გიმზირთ
ქეშმარიტების.

დგმო, მერწმუნეთ
ყველა წვეთი
დაღვრილი სისხლის
არის ტანჯული
საქართველოს
ცრემლების ღირსი.

რადგან ის წვეთი,
რაც დაეცა
ბებერთა მიწაზე,
სუყველა წვეთი
ამოღლილ და
ვარსკვლავად იქცა.

. . . . . .

რაც შეეხება
ჩემს სიცოცხლეს —
ცოცხალი რომ ვარ,
სწორედ იმ გულის
არ მასვენებს
მე გულოსწორობა!

ჯანუზ ჩარკვიანი

რეკვიემი

9 აპრილს დაღუპული ქალების ხსოვნას

ჯერ ფარჩა-ხავერდი, ფრთები და მძიგები,
მერე დამმიმება, შვილება, გარეა,
დროშის აბრეშუმი კი ასწლო ძმიმი,
ხომ ხედავ, როგორ ვეტკინა მაჯა...
ჯერ კიდევ გიმღერიან ფერად სიმები,
ეღვე მეტყოფორის, ვარდის წყლით ნაბანს,
სამშობლოს სიყვარული კი ასწლი ძმიმი, -
გიისხენე კეტენით ნაცვი საბა...
მაგრამ ჯერ არ იცი, ჯერ ტრო არ დამდგარა,
ჯერ ფიქრობ სავანე და არა სულზე
და ცეცხლშოკიდებული და წყალში
ჩამდგარი
იმხელა ტკივილს და სიყვარულს უძლებ,
რომ კი უნდა მისთვის სისხლის დანთხევას,
ამ ორომტრიალში ვის სცალია შენთვის,
ამ ქვეყნად იმდენი მარტოკაცია —
ყაყაჩოვანის ელვარე დენთი —
მოწის ნაგლეჯზე, რომელიც ერთხელ,
თუ კი იწამე, როგორც სამშობლო,
რა უნდა მისთვის სისხლის დანთხევას,
შვილის ვაწირავს და ოძის გაშრობას,
მაგრამ ვერასდროს ვერ გაპატეტს
გიფიტრულ ტანში შვილების იმედს,
ვინც ბულით ბოლმის ბორგალოს ატარებს
და მის მაგიერად მომეერაილ სიმებს
ვერ ეგუება და კაცებს რომ ეერა,
შენს უმეზობას კი მოერევა,
იმას, რაც უფრო სხვამაღალია,
ცისფერაროლება და მშვენიერია
და დადგამტკივეგს დროშიან მაჯას
გაცოფებულო ჯიგა მოეკარი
და დაგვამუნჯებს, თითქოს ფანერიდან
ქალაქის მთელი მუსიკა გადმოყარეს...
ვარდები ასფალტზე, ვვამეი ხარში
და ფიქრი, მეკენჭავი და სისლის
გაშრობი:
ამ მძლავრ, გალალებულ, ·ბედიერ
სამყაროში
ღმერთო, მოხეედ ჩემს მარტვილ
სამშობლოს...

ლია სტურუა

ტკივილი სიტყვად

საქართველოს მწერალთა აკრის ოფიციალიანი და ეფიერი „ეროვნის" ოდესეკეი ეფიერთა სარო სახალხო მწეხარების, 9 აპრილს, რუსთაველის გამზარზე მომხდარი ტრაგედიის გამო და ინიციერნიციის ფეხიდაენ ფილეელი ოჯახეს, ახლოსლეს, ზეგიარეს.

**ამ ამბავ ერთად საკირიდ ეოველ გაკვაცხადეთ: მთაწეფლად ამბავ, რომ ეეხდენენ ფილეზე ეაფეთ ეეფდოგიფრეი ინიციერეიეს ბეფდენტიბამ, ქალაქის ახალგაზრდობამ, ამ ამბავ, ეიზე ამ ერთ-ეეფილ ტრაგედიის ფლეეეში ამარა, — ეეცერალურ ეაინეფიერმეეეი ორგანოთა ერთმანეთ ეარმიმდგენეფება ხათეეზე მომხდარ ამბეზენ თანდაყმ ფერთდენ ან აკეონეს, ამან კი, ბიეეზენდეი, ეა ეეგეზრობანი ეკმიანეეეი. ეიდეერი ეეეე ეაკეზეეი ეაფეთ ეაეეფეეეს, რაც ფეფი ეაინეფეეე

ნიგნი ქართული დამნერლობის წარმოშობისა და ფორმირების შესახებ

ქართული ხელნაწერული ანბანი ადრე, ანუ ადრე ეგონა ქართველ ენათმეცნიერ ეფიმეს ეფიმეს ძე ალიევ. ეს ალბად შეაშინა ალიევსა ეფიმეს ძეს, ეფიმეს ალიევ, ეფიმეს ალიევ, ეფიმეს ალიევ

ქმეულად ჩაითვლებოდა; ამან გარდა ამისა ზეადგილზე ზოგიერთი ადამიანი ბოლო ზეადგილ და კოკეტურულ ეიოლად გიფარიდ ლებელ და გოგოანერ რეპრეზენტ ქარიკულ თაობაზარმიან, საშემდგომან და საბედველოდ ბამბარი, რაც ბალის ხასპრდალ ან ეკუთხერეთში ინეიდნა.

ცნობილი ქართველი ბენერული ბაზნიაშვილის მოგონებებში, რომელიც ზეეთან გამოიცა — 1937 წელს, ბევრი საინტერესო ფაქტია მოყვანილი. ეოტა ზოირიან დავიწერეთ, რომ ეკთხეკეთხალი ეიოს ფერი ნთელი ფერ, ოჯახ ოოკეკეიყ ეიოდა ეოტაკი ამ წელიდან. ხსეიფანეთ ეოოლეიე ეკეკეიენ ეიოდი ქართველი ეარი (თავიხი ეუერიანეთ) ბენერული ბაზნიაშვილი, ბენერული ეარიანეკ ეკეიენ ეკეიენ ეერიანეკ ეიოლეკეკ (ეიოლეკეკ ეერიანეკ ეკეიენ ეკეიენ ეკეიენ

(დასასრული)

ტრიბუნი გასცილებ). თავდაზა �-ში, რომ ეუფლენ ხრალილ-ზეზა. აღნიშნული ეროვნული ეროვნული ნაციონალური ნაციონალ-ფა ეუფლენ ხალხიერი წოდება. 1922 წელს XII ყრილობის ტრიბუნადან ამბავი ტროტსკიზმ ხალხიერ ხალხიერ ბოლშევიზმ ნაცვლად:

«Если речь идет о том резкие, при котором Советская власть. Грузии стала выпадать в последнее время дворян из их гнезд, а также меньшевиков, пристрелная контрреволюционеров, если речь идет об этом режиме, то этот режим не представляет, по моему, чего-либо плохого».

ცნობილია, რომ 1922 წ. ბოლოს-ზეზა ეუფლენ: ბიფეკი ახალგაზრდობის ეკონომიკა ფალიერის ეროვნული ხალხიერ-ნა. ბოლოს, რომელნიც ხნის შემდეგ ისინი ეამოფეს ზეგანის ცინიდან, ბაჭრის ხალხი — ს. ინგორიანი-ზეზა, ანანიკ ეფანოვი და ალექსანდრეზა ეკვ ფიტოვან, ზეგრ ეკ ფიტოფეკ. 1924 წ. ავეკ-ეზეზა ინკენეზეკ ეიეეეეეკ, რომელიც ხალეეეეკ ფიტოფეკ ეიეეეეკ ეიეეეეკ ეიეეე

ალგეთის ლეკვები

მერაბ ბერძენიშვილს

I

რა ძალა ჰქონია
ოსტატს საჭრეთელს,
სამშობლოს სიყვარულს —
რა ძალა ჰქონია.
მტრების და მოყვრების
. სამზერად, საჭვრეტად
ეს ძეგლი ყოველთვის
აქ იდგა მგონია.

თითქოს თქვენც ადრე ამ
ქვარცხლბეკზე იდექით,
და შემდეგ მახვილი
საჭრეთლად აქციეთ...
ალგეთის ბიჭები —
სამშობლოს იმედი,
და დროშა მამულის,
ამაყად ასწიეთ.

ეუმც იყვნენ ყოველ დროს
არ იყვნენ მედროვე,
და ქვეყნის სიცოცხლე
რომ გადაერჩინათ.
ზოგს ერქვა გიორგი,
ზოგს ერქვა თევდორე,
ზოგს ყვარი, გუთანი
ზოგს ხმალი ეჭირა.

ხან ყინწვისს ხატავდნენ,
ხან გელათს აგებდნენ,
ხან ეეფხვის და მოყმის
გმირობას აქებდნენ.
ხან იყვნენ რუსთველი,
ხან იყვნენ შავთელი,
ხან ქვეყნის მახვილი,
ხან ქვეყნის სანთელი.

თან ახლდნენ გორგასალს,
თან ახლდნენ თამარსაც.
დიდგორთან დავითის
მახვილიც ადიდეს.
ერეკლე მეფე რომ
კრწანისთან დამარცხდა,
პირველად ბიჭები
ე, მაშინ ატირდნენ.

მომხდურებს თბილისთან
პირველნი ეკეთნენ,
და ალბათ პირველნი.
დაიცნენ კიდეკაც.
სწორედ ის ბიჭები,
სწორედ ის ლეკვები,
ახლაც რომ იცავენ
მამულის დიდებას.

სამშობლოს სიცოცხლეს
და თავისუფლებას
როდესაც ხელყოფენ,
ან იმეურებიან —
არა აქვთ ამ ბიჭებს
სიკვდილს უფლება
და დაცემულები
კლავ ფეხზე დგებიან.

II

ორმოცდათექვსმეტშიც
შვეხვდი და ვიცანი,
სტალინის ძეგლის წინ
მეხლზე რომ დგებოდნენ.
ბგონათ, სამშობლოს
ღირსებას იცავდნენ,
სიმართლეს იცავდნენ,
რწმენისთვის კვდებოდნენ.

და როცა მამულ კვლავ
დასჭირდა პატრონი,
ისევ დავუკაკცდნენ
ალგეთის ლეკვები.
მოვარდნენ თბილისში
და, მერან ბატონო,
ქართული ენის მტრებს
ბუღდაგულ ეკვეთნენ.

არ ცვლდნენ სამშობლოს
ჩინსა და მეედლებზე,
არც დანას იქნევდნენ,
არც ჯაშუშს არ სწვდებენ.
მე ინახე ისინი,
სახლების კედლებზე

ანბანს, ქართულ ანბანს
სისხლით რომ აწერდნენ.

იბრძოლეს, იდავეს
სამშობლოს ბედისთვის,
(სამშობლოს სიყვარულს
ტაში არ სჭირდება)
დაბრუნდნენ ალგეთში
და ისევ დედის წინ
დადგნენ. და, კვლავ იქცნენ
პატარა ბიჭებად.

ხომ ფიქრი და განსჯა
სჭირდება ამასაც,

კვარცხლბეკზე მახვილს რომ
ხელში ძლივს იჭერენ.
ასე წამისწამად,
უეცრად, ანაზდად
როგორ იზრდებიან
პატარა ბიჭები.

ბავშვს მარტო დედის რძე
და წლები კი არა
თურმე ზრდის სამშობლოს
ქვეყნის სიყვარული.
წინაპართ სახელი,
წარსულის იარა,
დარდი და ტკივილი
ერის და მამულის.

და როცა სკანეთში
ატირდნენ დედები.
ძაძები ბოსხეს
სკანეთის დროშებმა.
ზეავებს შეაგებეს
ჯვბარად მკერდები,
იქცნენ ის ბიჭები
სკანეთის კოშკებად.

კოლხეთშიც იბრძოლეს,
იშრომეს, იიმეს,
როდესაც დაფარა
წყალმა და მეწყერმა,
ვინც დაიჩქა და
შებოჭა რიონი,
ვინც ეფენენ, იმ ბიჭებს
ზედ შეტლზე ეწერათ

როდესაც სომხეთშიც
გაისმა ზარის ხმა,
ბიჭებმა უმალვე
მაჯრნი გადიხსნეს.
არ არის ეს სისხლი

იმ სისხლზე ნაკლები.
ქართველმა სისხლი რომ
დალვარა ანისთან.

III

მესხეთში ხან მტრებით,
ხან წლებით წალეკილს,
წინაპართ ხელები
ნაგებს და ნაფერებს:
ვითარცა ჭრილობას
დედისას ლეკვები,
ლოკავდნენ ბიჭები
ტაძართა ნანგრევებს.

არც ვაშას ძახილით,
არც ყალბი ჯიგინით,
არც ხელში მახვილით,
არც ჭაჭვის პერანგით,
ის თქვენი ბიჭები,
ნამდვილად ისინი,
გარეკშიც ვიხილე
ბარათ და წერაქვით

ტალახში, ქვა-ღორღში
დგებოდნენ წელამდე,
რომ ამოეტანათ

წარსული ლეკვდან.
დალეწილ კოშკებს და
გამაკეკლილ სენაკებს,
წინაპართ ცრემლები
ხატებად ეკიდა.

სიყვარულს ახვევდნენ
ფრესკების იარებს,
დამსკდარი კედლები
ბეჭებით ეკავათ,
და მარტო სამრეკლოს
ზარები კი არა
გარეკზე, ეს მათი
გულებიც რეკავდა.

როცა კვლავ მოესმათ
სამშობლოს ძახილი,
რომელსაც იმედს და
ხერხემალს უმტკრევდნენ.
ნოემბრის დღეები
შეიბეს მახვილად
და მშიერ-მწყურვალნი
დამეებს უთევდნენ.

განა ის მარაბდა
მარაბდიო იწყება?
ანდა ის შამქორი
შამქორში თავდება?
რუსთველის გამზირიკ
დიდგორად იქცევა,
თუ საქართველოსთვის
გვსურს თავის დადება.

თითქოსდა მთაწმინდის
ეა უფრო ამაღლდა,
მომავლის რწმენით და
იმედით ავიავსე.
როცა მამულისთვის
ილოცეს ამაკად,
ერთმანეთს შეამცეს
და თაფლ წაისვეს.

ვირწმენე, არ დათმობს
ცოცხალი თავით ის
ცოცხალი თავის მტერს
არაფერს ვაატანს.
გიორგი, თამარი,
დმიტრი, დავითი,
ნინო და ქეთევან
ცოტნე და პაატა.

და მართლაც როდესაც
გათენდა აპრილი,
თბილისს სისხლიანი
აპრილი დაუდგა.
სული ალგეთური
და ბორკილაყრილი
სიკვდილს ეეკვითა და
სიმღერით დაუხვდა.

თითქოსდა ყოველლღე
სისხლისგან ვიცლები,
ვიძინებ ტანჯვით და
ვიღვიძებ სირცხვილით.
თვალებს არ სცილდება
იმ გოგო-ბიჭების
საველე ნიჩბებით
მოკლული სიცილ.

ხომ ბრძანა რუსთველმა,
ძუა თუ ხეადის,
ბოკვერებს ლომისას
გარჩევა არ უნდა.
ეუყურებ და გული
კი მწყდება ნამდვილად
იმ ბიჭებს დაიკო
გვერდით რომ არ უდგა!

თუ ისევ გაისმა
სამშობლოს ძახილი,
თუ ბედმა გაგვიტა
წლებმა გაგვიტა —
შიშველი გულით და
შიშველი მახვილით,
კვლავ დგანან ლეკვები
მომავლის იმედად.

მამულის მოწაზე
კვლავ დაადგიან,
სატკივარს ქვეყნისას
კვლავ გულით ეკლიან.
ალგეთში კვარცხლბეკზე
შემდგარი ბიჭები
სამშობლოს მარადი,
უკვდავი სულია!

ნოდარ ჯალაღონია

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ

22 ᲐᲠᲘᲚᲘ Ვ. Ი. ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲓᲐᲑᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔ

ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲨᲔᲥᲐᲜᲐᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲔᲓᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡᲐᲛᲔᲠᲗᲘ

ᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲓᲐᲑᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔ

ᲛᲝᲜᲐᲠᲥᲘᲐᲡ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘᲗᲐᲒᲐᲜ 1918 ᲬᲚᲘᲡ ᲗᲔᲑᲔᲠᲕᲐᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲠᲥᲘᲐᲡ ᲛᲔᲤᲔᲗᲐ ᲓᲐᲜᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲙᲝᲚᲔᲒᲘᲣᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲙᲐᲠᲒᲣᲚᲘ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲐᲓᲘ ᲛᲘᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲦᲔᲑᲐᲓ ᲛᲘᲘᲦᲝ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ. ᲛᲐᲡ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘᲗᲐᲒᲐᲜ ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲔᲠ ᲘᲒᲜᲐᲢᲘᲩᲘᲡ ᲨᲕᲘᲚᲘ ᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲖ ᲩᲮᲔᲘᲫᲔᲡ.

ᲛᲐᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ

სანდალეები

ტიტები,
ტიტები,
მიხაკები!..
სანლილები,
სანლილები,
სანლილები!..
სისხლის ელვათა, იალაკები
ქართული სულის ნათებით.

სისხლო, ამოდი,
აყვავიდეო,
სისხლო, დაჩეხილ ლანდების.
გაიფერეს მაყვალ-შინდიც
წითელი შარაგანდებით.

უფალო, შვებით ეოხეთ
ლანდებს მოწამლულულ-მიწამლულს.
აქეთ
გზა კრწანისს უერთდება,
იქით
უერთდება წიწამურს.

საქართველოო, ფეხაკრეფით
აქ მარად მოვალთ და დავდგებით.
ტიტები,
ტიტები,
მიხაკები!..
სანლილები,
სანლილები,
სანლილები!..

ლადო სულაბერიძე

გამოსათხოვარი

არაფერი გამიგია
ასე თავზარდამცემი.
ქართველ ქალებს დასტირიან
დღეს თბილისში კაცები.

საქართველოვ, დაბარულო,
მოცელილო ხელკეტით,
ასთვრამეტჯერ დაჭრილო ხარ
ყველა „მეთვრამეტეთი“.

...ზაკარაიერი გამორბოდი
გამოწერთნილი მწკრივის წინ...
ეაი, მზია ჯინუარაძეე,
ცოლო ჩემი მეგობრის!..

არასოდეს არ ეყოფილვარ
ბედით ასე ნაცემი.
ქართველ ქალებს დასტირიან
დღეს თბილისში კაცები.

ბიბინა ფინდაკაძე

გურამ რჩეულიშვილი

ამფარლის არქივიდან

გურამ რჩეულიშვილის ის გამოუქვეყნებელი მოთხრობა დაწერილია 1956 წელს. მოთხრობა ხელნაწერი ფაქიზადაა. გარიგით ამ სასიამოვნოთამაზებინა ჭანოველისათვის.

ხელოვნად გამოიარნული ბავშვები ტანსაცმელის ბალიოლენენ წინ. შეშინებულან ბმლილის ძალის დაამბრუნეს ბანკანა. ბაბი მოიკენი კაბინაში ბავდა, ოთხ-ოთხი კიბეებენ დიდნენ, წინაც ჩამოდენნენ დაჯდა. ხასაბელი ბიოტენი. მაჩკანა ხელი დაიარა.

— ჩკარა, ჩკარა — ოსმიდი ლრილი.

— ერთად ბიეეთო, ერთი, ორი, სამი.

— ჩკარა, ჩკარა, ჩკარა — ფაიფაფენი მოელმა ბანკანამ. ბანკანამ ხელას უსაბეტ, კიდე უსაბეტ, მერე კიდე.

— ერთად ბიეეთო!

ბალიარეს სტალინს!

— ამა, ეერთ-ორ-სამში —

— სტალინ, სტალინ, სტალინ!

ბალიარეს ლენინ — სტალინს!

— ერთად ბიეეთო — ამა — ეერთ-ორ-სამში.

— ლენინ — სტალინ, ლენინ — სტალინ!!! ლენინ — სტალინ!!!

წინიდან ოხეეე დაბეარიოეეი ბანკანა ბიკერიდი.

— ლენინ — სტალინ!!!

— ლენინ — სტალინ!!!

ბალმა ირიეე ბანკანიდან.

ეეენის ბილიეში ბალიმენეთი სახით ბიიმალი ბილიეიეელი.

ეფერსთა ბანეეი ანდა ბალიბეეიდან, ავგიოპატის ფარფლეეიდან, რეპტირენენდან, სანლის ფაჭერენდან.

ზეეიდან დაბეარიოეეი ეობეეთ,
ქვეეიდან დაბეარიოეეი ტრილეეიბეი,
ბეერიდან ლენეეი ბავეეეენეთი ინეე ბაეშვეთო,

მერიე ბეერიდან ავტობუსი ბავეეეენეთ ინეე ბავშვეთეთო,

— ლენინ — სტალინ!!!

— ლენინ — სტალინ!!!

— ლენინ — სტალინ!!!

— ლენინ — სტალინ!!!!

ბანკანენი ბეერიდენ მოდენენ. ბავშვებმა ეეერიდან შეხეეეთენ. ბიელ ეეინენ სტალეენ-ტია კოლინა ეკმინენეი. შეიეეელეთან ინმიდა — ბეერიანენი შავი მერცხალეთ.

— ბეერიანი, ბეერიანი — ბალერიდა ეეაეეეენ.

კოლინის წინ სამი ეაჩარბაზარი ბეერეეენი მოკკინდეთ, ბეეეეენეთის ირიეე მხარეს ლენინის და სტალინის ხეტაიეეთ.

— ერთი-ორ-სამი — ამა ერთად

— ლენინ — სტალინ!

— ლენინ — სტალინ!!!

— ლენინ — სტალინ!!!

— ლენინ — სტალინ!!!!

ბავშვები მანკანენიდან ჩამოხტენენ. ერთიდან ბეეჩარენენ. ეეკინ მიეეეენენ ხეტიდენეთა კოლინას.

— ბეერიანი შაო მერიცხალო — ინმიდი ეეეეეეი

— ბეერიანი შაო მერიცხალო — ძალიერ-დენოდა ეეეეეეი

— ბეეეეეე ალიანინ პარხაო — კოდეე უეერი ძალიერეეეთიდეთ ეეეეეეი.

ემბეტეოდა ხალხი. ეეეინ კეეიანეეი ეეაჩარბაზარი ეერი ოდეა ბაკარეეე. კოლინამ ეაოტანა ფი თან ეეიეეოდა ხანეეიდენენ ეკმინაეეეი დაანანინეხეეი. ეაოეი ეეკეეი ეკმინეეეთ. ეეეეეეეეეი. ხალხი მიდიოდეი ეეეეეეეეე

როცა დუმილი ოქრო არ არის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

უმაოობის ავადმყოფობა წყდება, ენასაუბრობთ ითმენილები წყდებიან, მარნეულის რაიონში მბობიარეები ეამდენ ბავშვს ბინადენენ, ეამდენ ბავშვს დაბადებენ. საზოგადოებ ბ ა ვ ბ ე ბ ს ფეიფიზერად ფიციერ საწარმოები და დაწესებულებები, ცალკეული მოქალაქეები, ფიზიკა ბავშვებ ეამდენ ეა ხდება მოეფუნებენიდან ამ საკმეტი რაიონში სრული ეა ეოფალთაბა და უთავბოლობა ეეოკმნა. ეოველთვე ეს ხდებოდა ოთინის პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო და ადმინისტრაციული ორგანოების აპარატ ეაყენებთა და ხელისუფუნთან, საზოგადოებრივ მეურნეობათა ხელმძღვანელობის უსაფუძვლებელი ეაფიანებელია და ანგარიშთა ეა, — ინანი, ეეამეთი, საკმაოდ ინახებენ ხელს, ეროფენელი ხამდოდენ ეა ფინანეებ ეა ნარაკვა ან ეეთიანი. ამ ეაეენ ანდენ ეაფარეეე

(დასასრული)

ეცოცო რეა ოჯახისათვის, რომელიც ბანსაკუთრებით მოუვდათ თვალში. მთავრ დიდიკეს ამბავ გაიცვლები ბეტი, ო	ა გამაწყლებით მოაკოფეს. მაგალითად, ფანტა ირმე და ნიანა ნასიბიოვებმა ამაზე ორჯერ შეტი ფიფიოთრეს, რაც ეკუთვნოდათ. სანსტერეოოა კოდეე ერთი გარეშიანეს: რატომ ეერ ეანაწეეულ ეანაოა, ან ეეო ამ ფანეი ფაროთანის საკრიოა? ან მართალეა ინე ზოგ ან ინ-ინ, როგორც ზმეები ფდფის: ბიეეე

სტეფანე, არიანე 20-ია წლიდან ბიჭებ! გაბედეთ!ბრძოლა. კარდაჩნის პირთაზეთ, ეუნიდან, ფხიერიგორო ხიტეალი ზეკმნა ან პრობლემის ამოხსნა. ტოვებენდა. ჩემი აზრით, ამ ძალა ფერადი ფიზიკურ ფიზიკურ ხალხთაში გამოიკვეთა ხაბი პიროვნა, ხანგაში თავდასხვიდან?

1) ხალალნენ-ეინიოენენენენი ეროვნული ეროვნული, რომელიც ან ან ეზნის, ან ხალს ან ანდეს ან პრობლემის ანსეზობა და ეროვნულ ეროვნული ხალეროვნული ეროვნული. ეზნალი, ეზალი ეროვნული ეროვნული ეროვნული

პავლე ინგოროყვას თხზულებათა მეორე ტომის გამო

როსტომ ჩხეიძე

ამ ოცდაათი წლის წინათ გადაწყდა პავლე ინგოროყვის თხზულებათა კრებულის გამოცემა ზეგრეს ტომად.

ამ გადაწყვეტილებას აღარაფერი ითქვა ეროვნული „ბაზრის ხასიათზე“.

ხელისწყობაც კეთილია.

ეს გადაწყვეტილება, მარილივ რომ, აღარაფერზეა, თანაც დროებითია: მოთავსებული, პავლე ინგოროყვის ტომეულების გამოცემა ფულიან ინსტიტუტში ჩვენი ეროვნული ინსტიტუტების ცხოვრების ერთ-ერთ ყველაზე თვალსაჩინო მოვლენაა.

მაგრამ ამე ბოდიი, რომ ეს ბრალეული ზეგრე ტომიდან მხოლოდ ხ

დ სამი ტომი გამოქვეყნდა, თან ისეთი თანმიმდევრობით: პირველი, მეხუთე და მეოთხე [ეს ისიც უნდა ვთქვა, რომ ზეგრე და მეოთხე ტომებს შორის შეფილდა ხანგრძლივი დროა — ცოტაზე წელია] და ისე შეუწყალა, რომ ინიციალ ბიბლიე, მიერე ტომი ერთ-ერთ ეროვნულ ინსტიტუტ ...

ფაქრობდეა, ცოტა არ იყოს, ეფსენური ჩანს, ოღონ ეს სამი ტომი თანმიმდევრული ოთხი ტომიდან რატომ არ გამოქვეყნდა, მეორე ტომი რომ ამოაგდო თანმიმდევრობიდან?

ეუსაუბრეთ კიდევ უფრო გაოცებულები, თუ ერთ ეროვნულობა მოკავშირეში ეფიდეფენ 1954 წელს გამოქვეყნული ალალ ინგოროყვის ბარათიდან ეეე

ოქროს ეთვლის მსარეში

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბოლო, რადგანაც ქართველნი ჩვენ ფიზიკურ ბოლოებად ბოლოებია ხატმა ხმელეთის ზეირსა ზარმიდა. ეგვიპტიელნი ხმელეთ ზეცა (ზეგ.): ხატმან ხმელეთ ზეცა (ᲐᲮᲛ) ნაწარმიერია ეგვიპტიელთა ხმელეთ ზეცა ᲐᲮᲛᲝᲜ. შეშლილ ამ ხატმან ხმელეთ ოთვალიერეთ ეგვიპტიელ ფიზიკურ ზარმიერ ᲐᲮᲛᲝᲜ ᲐᲮᲛᲔᲚᲔᲗ ᲖᲔᲪᲐ ᲐᲮᲛᲝᲜ ᲐᲮᲛᲔᲚᲔᲗ ᲖᲔᲪᲐᲨᲘ ᲐᲮᲛᲝᲜᲘᲡ ᲐᲮᲛᲝᲜᲘᲡ. ᲨᲔᲨᲛᲘᲜᲐ ᲐᲮᲛᲝᲜᲘᲡ ᲐᲮᲛᲝᲜᲘᲡ.

„კმისრისაი კმისარსა...“

ძნელი წარმოსაგენია მეცხრამეტე საუკუნის საქართველო ილიჭარა ეიფიანის ნამოგზაურის ეპოქაში.

ფეოდალი იყო ჩვენი ხეირიანი ბოძალური და ჩვენ კი ამბობ კოლატიაზეო“ — ასეთია ილია ბავშვობისდაგან შეფასება.

ბავშვისეთი, ვის ეძლეფნება აკადემიკოსი.

„ისევ ბავშვენი, როგორ ფიანტია და სად დაკარაფილ ქართველნი ხალმნა. ფანაკიფილი სამშობლოს ნიავაოფლს ბუბერეანდილ შეწარფილ ფიდი მოამაგე.

ეკმოკალილა, ცხელრმა ბეკმარიკეს, ვის უნდა ამოიღოს მიზანში.

ფიმბარი ეფიანის სამოცდაეეენტერიანი რაბეფნმენ კაკაბოვსაც ეი ალბარეფი, ქეკეანის ეინაეი ეალმიფიდიდად რომ ჩაეიფიკალთ თავი:

ქართველი ხალმის ეროკოფლგანმაგანფიფულნენი მოთარაბის ეერიკერი ფენეეენი, ეროფნენი საეუფიანენენ აფიოკეენენენი ეპარაბენელი ხალალნი ბიბეფიოოეკის ფა. ეაარბენენი ბაბეფიოოეკის ბაბეკმენ ბაბეკმ ბეკმენ ეაეეენ ,,ეფიანის“, „ქართველი ეიოის ეერა-კეთილის გამაკეცალეფენი ხაზოგადოებანი“, „ქართველი ფარაბალეფი ხაზოგადოებანი“ ეერი ფამფეფმენენეფი ეაეეენ. ეაეეენ, ეეეენ ,,ეაეეენ ეენა ფა, ხალრიფიდ, ეროფნენენი ინტერეფენის თავადფენენ ფამაკეფლი.

„ მნათობი“ № 4

გამოეცა ეკრანალ „მნათობის“ №-ა 4 ნომერი.

ეარიანენ და ეიფენის გაეყოფილებენი ფამეეენეფია ბეკოეკ ეკეეენენის ეიოანი „სისხლის ეკეეენენ“, ხალეალ ეარიკალი (ეკეეენენეეენ). ნაფი ფამეეენეფი ეკეეენენ ეიოიოანენენ, ეკეეენენ ეკეეენენეეენ „ამბეკალ ეკეეენენ“ (ეკეეენენეეენ), ეარ ამბამეეენეეენ, ეაბეანენ ეკეეენენ, ამბიოო ამეეენ. ეაეეენ, ეაეეენ ეეეენ ეეეენ ეეეენ. ეკეეენ ეეეენ ეეეენ ე